

PANORAMA MIASTA

BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY SAMORZĄDU MIASTA TCZEWA
NR 3/329 • TCZEW • MARZEC 2019 r. ISSN 1234-5911

STARTUJE MEVO

W NUMERZE

M. MYKOWSKA

Na 26 MARCA WYZNACZONO DATĘ STARTU MEVO – największego w Europie systemu rowerów publicznych IV generacji, składającego się wyłącznie z rowerów wspomaganych elektrycznie. Trwające blisko miesiąc testy Mevo pozwoliły stwierdzić, że system jest gotowy do uruchomienia. Operator jeszcze przed uruchomieniem będzie rozstawiał rowery na ulicach 14 gmin, w tym na terenie Tczewa. Na 660 stacjach Metropolii znajdzie się ponad 1200 rowerów. I etap zakłada uruchomienie 30 proc. floty rowerów (tj. 1224 szt.), całej infrastruktury postojowej oraz zaplecza teleinformatycznego. W każdej gminie pojawi się 30 proc. docelowej liczby rowerów. Dla Tczewa będzie to 48 rowerów w pierwszym etapie, a 160 docelowo. Na terenie miasta zlokalizowanych jest 28 stacji.

Informacja i zdjęcia:
Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot

WIĘCEJ NA STR. 5 ➔

- Kryte lodowisko zakończyło sezon – 18 tysięcy użytkowników w ciągu dwóch miesięcy
- Ruszyła budowa stadionu lekkoatletycznego
- Nowe lampy na bulwarze
- Maturzyści tańczyli poloneza
- 2200 miejsca w 24 tczewskich przedszkolach – jakie wybrać
- Konkurs na najwyższą palmę wielkanocną

Kto jest kim w Radzie Miejskiej

WOJCIECH BORZYSZKOWSKI

Ma 59 lat, urodzony w Tczewie. Radny w I i V kadencji Rady Powiatu. Obecnie radny miejski z ramienia Platformy Obywatelskiej. Pracuje w komisjach Edukacji, Kultury i Kultury Fizycznej oraz Polityki Społecznej. Absolwent AWF w Gdańsku (kierunek trenerski) i studiów podyplomowych na UG – integracja europejska i zarządzanie firmą w świetle zasad jednolitego rynku europejskiego (1998 r.) oraz EUH-E – kierunek terapia pedagogiczna (2012 r.). Do Rady Miasta wszedł z okręgu III (Nowe Miasto, Os. Garnuszewskiego). W pracy rady interesuje się przede wszystkim edukacją, sportem i polityką społeczną.

W młodości uprawiał lekkoatletykę, biegi średnie. Ukończył pierwsze cztery Maratony Warszawskie. Jego pierwszym trenerem i wychowawcą był Eugeniusz Markowicz. Pracował w szkołach w Bobowie, ZSB Tczew, SP Gniew, a od 1987 w SP 10 w Tczewie, gdzie w latach 1993-2013 był dyrektorem. Razem ze współpracownikami utworzył w tej szkole klasy z rozszerzonym językiem niemieckim, klasy sportowe i integracyjne (pierwsze w regionie).

Interesuje się filmem, muzyką, sportem i lubi podróżować. Rodzina: mama Agnieszka urodzona również w Tczewie, w 1923 roku, emerytowany nauczyciel. Żona Marzena, syn Mateusz lat 31.

@ borzyszkowski@poczta.onet.pl
wojciech.borzyszkowski@um.tczew.pl

LODOWISKO ZAMIENI SIĘ ROLKOWISKO

Kryte lodowisko w Tczewie okazało się „strzałem w dziesiątkę”. Od 12 stycznia do 17 marca odwiedziło je 18 tysięcy osób.

M. MYKOWSKA

17 marca zakończył się sezon łyżwiarski, ale to nie oznacza, że obiekt zostanie zamknięty aż do jesieni. Już w kwietniu czekają nas kolejne atrakcje – lodowisko zamieni się w rolnowisko, boiska do gry w badminton. Będzie też możliwość gry w ping-ponga.

Obecna przerwa w funkcjonowaniu obiektu wynika z prac związanych ze zmianą jego przeznaczenia. – Po wyłączeniu agregatu, przez 10-14 dni trwa topienie się tafli lodowej, której grubość wynosi 10-12 cm – tłumaczy Andrzej Błaszczkowski, dyrektor Tczewskiego Centrum Sportu i Rekreacji. – Następnie, około tygodnia potrwa demontaż systemu mrozącego i jeszcze w pierwszej połowie kwietnia zamontowana ma zostać wykładzina pod rolnowisko.

W hali będzie można nie tylko jeździć na rolkach, ale też pograć w badminton oraz ping-ponga. Na miejscu będzie wypożyczalnia sprzętu, w tym rolek.

M.M.

VI SESJA

Porządek obrad VI sesji Rady Miejskiej w Tczewie na dzień 28 marca 2019 r. (czwartek) o godz. 10.00 w sali konferencyjnej im. F. Fabicha w Urzędzie Miejskim w Tczewie (ul. 30 Stycznia 1)

I. Część pierwsza:

- Otwarcie sesji i powitanie gości.
- Sprawdzenie obecności radnych.
- Przedstawienie proponowanego porządku obrad sesji.
- Przyjęcie protokołu z sesji Rady Miejskiej w Tczewie z 28 lutego 2019 r.
- Informacja z działalności Prezydenta Miasta Tczewa za marzec 2019 r.
- Informacja z interpelacji zgłoszonych przez radnych w okresie od 28 lutego do 27 marca 2019 r.

II. Część druga:

- Sprawozdanie z wykonania planu pracy Pracowni Edukacji Ekologicznej za rok 2018 wraz z informacją na temat selektywnej zbiórki odpadów zorganizowanej w szkołach.
- Raport z realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii za rok 2018.
- Sprawozdanie za 2018 rok z realizacji Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020.
- Informacja z realizacji zadań statutowych realizowanych przez TCSiR w 2018 r.
- Informacja z realizacji zadań statutowych realizowanych przez MBP, CKiS oraz Fabrykę Sztuk w 2018 r.
- Informacja z „Nieobozowej Akcji Zima 2019”.
- Podjęcie uchwał w sprawie:
  - zmian w budżecie miasta Tczewa na 2019 rok,
  - zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej miasta Tczewa na lata 2019-2033,
  - przyznania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru, znajdujących się na terenie administracyjnym miasta Tczewa,
  - zmiany uchwały dotyczącej przyjęcia rocznego planu potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych w mieście Tczewie na rok 2019,
  - przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miejskiej Tczew.
- Zgłaszanie interpelacji, zapytań i wniosków.
- Wolne wnioski, informacje oraz oświadczenia (podziękowania, życzenia itp.).

Ilu nas jest?

Na początku marca w Tczewie zameldowanych było 57 075 osób, w tym 55 749 na pobyt stały i 1326 na pobyt czasowy. Od początku lutego ubyło 85 osób.

Ponadto w marcu na pobyt stały zameldowanych było 50 cudzoziemców, a na pobyt czasowy 244.

PANORAMA MIASTA
BIULETYN INFORMACYJNY SAMORZĄDU MIASTA TCZEWA

RADA PROGRAMOWA:
PRZEWODNICZĄCY – Kazimierz Ickiewicz
CZŁONKOWIE – Adam Urban, Katarzyna Mejna,
Łukasz Brządkowski, Józef Cichon, Roman Kucharski
REDAKTOR NACZELNA – Małgorzata Mykowska
REDAGUJE:

Urząd Miejski w Tczewie ☎ 58/77-59-300,
Biuro Rzecznika Prasowego ☎ 58/77-59-322
NAKLAD: 8 000 egzemplarzy
DRUK: Wydawnictwo Bernardinum sp. z o.o.

NA RAZIE PARKING, A WKRÓTCE CAŁY BULWAR Z NOWYM OŚWIETLENIEM

Nadwiślański parking oświetlają już nowe ledowe lampy uliczne, a wkrótce pojawią się one na pozostałej części bulwaru.

W związku z tym, że na Bulwarze Nadwiślańskim funkcjonowały energochłonne źródła energii elektrycznej, pilotażowo, na terenie dużego parkingu, przeprowadzona została ich wymiana na lampy LED. Remont polegał na wymianie obecnych 34 szt. źródeł światła oraz przebudowie układu zasilającego i montażu nowych LED-owych źródeł firmy Philips TrueForce 32W. Koszt remontu to 14 tys. zł.

Okazało się, że pilotażowe rozwiązanie spełnia wszystkie wymogi (natężenie światła, energooszczędność), zatem kolejnym etapem będzie dalsza wymiana opraw świetlnych na

M. ŚNIEGULA

całym bulwarze (do wysokości przystani).

Łącznie wymienionych zostanie 157 opraw świetlnych. Obecnie trwa procedura wyłaniania wykonawcy.

Szacujemy, że dzięki zaoszczędzonej w ten sposób energii elektrycznej, koszty inwestycji zwrócą się w ciągu dwóch lat. Oświetlenie bulwaru funkcjonuje w tym samym czasie, jak pozostałe lampy uliczne w mieście. W ciągu roku jedna

BOISKO LEKKOATLETYCZNE – WYKONAWCA ROZPOCZĄŁ PRACĘ

Rozpoczęły się prace przy budowie boiska lekkoatletycznego przy ul. Bałdowskiej.

Obecnie trwają prace przygotowawcze: prace ziemne, rozbiórkowe (ogrodzenie, chodnik w obrębie boiska), korytowanie terenu pod bieżnię, przygotowania do wykonania drenażu.

– W Tczewie mamy coraz bogatszą ofertę dla mieszkańców, którzy chcą aktywnie spędzać czas – mówi **Mirosław Pobłocki**, prezydent Tczewa. – Niedawno powstało kryte lodowisko, mamy coraz więcej terenów rekreacyjnych, przygotowujemy się do rozbudowy basenów oraz zagospodarowania terenu i rozbudowy infrastruktury sportowej przy Szkole Podstawowej nr 1, systematycznie rozbudowujemy sieć ścieżek rowerowych. Jestem przekonany, że z boiska lekkoatletycznego będą korzystać nie tylko zawodnicy, ale wszyscy ci, którzy cenią sport i dobrą kondycję.

W tym roku realizujemy I etap inwestycji, na który składa się

S. BALDA

m.in. budowa bieżni lekkoatletycznej oraz sektora rzutów z nawierzchnią z trawy naturalnej, budowa płyty boiska piłkarskiego, dostawa i montaż wyposażenia boiska piłkarskiego, wykonanie kanalizacji deszczowej.

Inwestycja jest realizowana przez miasto Tczew za kwotę blisko 4,8 mln zł. Prace wykonuje firma PANORAMA Obiekty Sportowe z Piaseczna.

Urząd Miejski w Tczewie wystąpił o dofinansowanie zewnętrzne, w ramach program Ministerstwa Sportu i Turystyki: „Sportowa Polska – Program rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej. Edycja 2019”. Mamy szansę na uzyskanie do 33% kosztów zadania. Ministerstwo ma 3 miesiące (od zakończenia naboru) na ocenę wniosków.

M.M.

- Gminna Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna

Prezydent Tczewa powołał Miejską Komisję Urbanistyczno-Architektoniczną na okres do końca 2023 roku.

Skład komisji:

1. Maria Kiełb-Stańczuk
2. Karol Markowski
3. Seweryn Osowski
4. Gabriela Sieniawska
5. Krzysztof Zając
6. Daniel Załuski
7. Sekretarz komisji, którym jest pracownik Urzędu Miejskiego wskazany przez Prezydenta Miasta

Komisja jest organem doradczym Prezydenta Miasta Tczewa w sprawach planowania i zagospodarowania przestrzennego miasta.

Komisja opracowuje opinie w sprawach dotyczących:

– projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta lub projektów zmiany studium

– projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub projektów ich zmian

– analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta, oceny postępów w opracowywaniu planów miejscowych oraz wieloletnich programów ich sporządzania.

W razie potrzeby Komisja opracowuje opinie w innych sprawach związanych z zagospodarowaniem przestrzennym miasta, w tym w sprawach dotyczących projektów decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego lub ustaleniu warunków zabudowy w odniesieniu do innych inwestycji – mających istotne znaczenie dla wizerunku i funkcjonowania miasta.

W swoich opiniach Komisja może formułować wnioski do Prezydenta Miasta o przystąpienie do konkretnych opracowań studialnych.

Konkurs na najwyższą palmę wielkanocną

Prezydent Tczewa Mirosław Poblócki zaprasza do udziału w „Konkursie na najwyższą palmę wielkanocną”.

Konkurs adresowany jest do wszystkich mieszkańców Tczewa.

Konkurs rozstrzygnięty będzie w trzech osobnych kategoriach:

I kategoria – przedszkola oraz świetlice środowiskowe (praca zbiorowa),

II kategoria – szkoły podstawowe (praca zbiorowa),

III kategoria – pozostali mieszkańcy miasta, w tym osoby indywidualne, rodziny, placówki, organizacje pozarządowe, instytucje.

Do każdej palmy wielkanocnej powinna być dołączona informacja zawierająca czytelne dane autora/autorów (imię i nazwisko/nazwa placówki, adres).

Podstawowym kryterium konkursu jest wysokość palmy (jej ozdobiona część). Brane pod uwagę będą także walory artystyczne, różnorodność użytych materiałów, pomysł, oryginalność oraz tradycyjne techniki tworzenia palm wielkanocnych. Palma musi być trzymana w pozycji pionowej na całej długości (przez maksymalnie dwie osoby), bez zewnętrznych podpór, np. drabiny, sznurków itp.

Palmy konkursowe należy przynieść w sobotę **13 kwietnia o godz. 11.30** na teren rekreacyjny przy fontannie na ul. Żwirki na Suchostrzygach.

Palmy zostaną ocenione przez Komisję Konkursową. Przewiduje się **3 nagrody rzeczowe w kwocie do 1 000 zł dla każdej kategorii**.

Ogłoszenie wyników konkursu i wręczenie nagród nastąpi podczas Spotkania Wielkanocnego prezydenta z mieszkańcami dnia **13 kwietnia br.**

Regulamin konkursu dostępny jest w Biurze Rzecznika Prasowego Urzędu Miejskiego oraz na miejskiej stronie internetowej: www.wrotatczewa.pl.

TCZEWIANIE UHONOROWALI ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH

Mieszkańcy Tczewa uczestniczyli w uroczystościach patriotyczno-religijnych zorganizowanych w hołdzie Żołnierzom Wyklętym.

Uroczystości rozpoczęły się otwarciem wystawy plenerowej pt. „**Organizacje niepodległościowe w powiecie tczewskim 1945-1952**”, znajdującej się na deptaku przy ul. J. Dąbrowskiego, przygotowanej przez Fabrykę Sztuk. – Ekspozycja ta nawiązuje do historii organizacji niepodległościowych, które powstały w Tczewie lub na terenie powiatu tczewskiego w latach 1945-1952. Ich członkowie, bardzo często byli to ludzie młodzi, postawili sobie za cel walkę z sowietyzacją Polski. Wystawa przedstawia nie tylko losy poszczególnych organizacji i ich członków, ale także szerszy kontekst powojennej historii Polski – tłumaczył **Radosław Wiecki** kurator wystawy.

Następnie uczestnicy obchodów złożyli wiązanki kwiatów i zapalili znicze pod tablicą pamiątkową przy Miejskiej Bibliotece Publicznej. W budynku dzisiejszej miejskiej ksiąźnicy, mieścił się areszt Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego, w którym w okresie stalinizmu przetrzymywano i torturowano członków konspiracyjnych organizacji niepodległościowych oraz inne osoby aresztowane z przyczyn politycznych – o czym przypomniał **Krzysztof Korda** dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej.

Następnie uczestnicy uroczystości przeszli obok Ronda Żołnierzy Wyklętych, przy którym zapalili znicze, następnie przeszli do Pomnika Ofiar Stalinizmu w Parku Miejskim.

– Spotkaliśmy się dzisiaj, już po raz 9. w Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”, aby upamiętnić bohaterów antykomunistycznego podziemia, walczących o wolną Polskę z bronią w ręku, ale także w inny sposób. Data nie jest przypadkowa, tego dnia zostali zamordowani przywódca Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość, kierownictwo ostatniej ogólnopolskiej konspiracji kontynuującej działalność Armii Krajowej. Zajęcie

M. LINK

Polski przez Związek Radziecki, a następnie włączenie części ziem wschodnich do ZSRR spowodowało kontynuowanie walk przez część żołnierzy. Powojenna konspiracja stanowiła najliczniejszą masową formę oporu społeczeństwa polskiego wobec narzuconej władzy – powiedział **Krzysztof Korda**, prowadzący uroczystość. Dodał także, że dzięki poświęceniu tych osób, doszło w przyszłości do powstania opozycji demokratycznej i odzyskania przez Polaków prawdziwej wolności.

Za Żołnierzy Wyklętych modlił się, wraz z zebranymi na uroczystości, **ks. Adam Gadomski**, proboszcz parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego.

Pod Pomnikiem Ofiar Stalinizmu złożono kwiaty i zapalono znicze.

Na koniec uroczystości **Krzysztof Szymczak**, uczeń Uniwersyteckiego Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego zaprezentował wiersz pt. Nieśmiertelni – autorstwa Kazimierza Szymanowskiego z Tczewa, napisanego specjalnie na dzisiejsze święto.

Prowadzący, w imieniu organizatora uroczystości Prezydenta Tczewa Mirosława Poblóckiego, którego reprezentował zastępca prezydenta **Adam Urban**, podziękował za udział w tegorocznych obchodach.

W uroczystości wzięli udział przedstawiciele samorządu miasta i powiatu, biur poselskich, instytucji, członkowie Stowarzyszenia „Zawsze Solidarni”, harcerze, młodzież szkolna, kombatancki, mieszkańcy Tczewa.

M.L.

Prawie sześćdziesięcioro młodych uczestników wzięło udział w miejskich marszach na orientację TROPEM WILCZYM, które zorganizowane zostały 1 marca w Narodowym Dniu Pamięci o Żołnierzy Wyklętych. Organizatorem Marszów była Lokalna Organizacja Turystyczna KOCIEWIE we współpracy z Powiatem Tczewskim. Wsparcia udzieliła Fabryka Sztuk, Miejska Biblioteka Publiczna w Tczewie oraz Zespół Szkół Ekonomicznych w Tczewie.

Tegoroczna edycja w szczególności była poświęcona postaciom tczewskich harcerzy podczas II wojny światowej i w czasach stalinizmu. Marsze na orientację przygotowano dla uczniów szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu tczewskiego. Wystartowało 12 drużyn, w tym gościnnie dwie drużyny z subkowskiej szkoły.

STARTUJE SYSTEM ROWERU METROPOLITALNEGO

Drugi rozruch testowy Systemu Roweru Metropolitalnego MEVO zakończył się sukcesem. Mevo będzie największym w Europie systemem rowerów publicznych IV generacji, składającym się wyłącznie z rowerów wspomaganych elektrycznie.

OBSZAR METROPOLITALNY GDAŃSK-GDYŃIA-SOPOT

Trwające blisko miesiąc testy Mevo pozwoliły stwierdzić, że system jest gotowy do uruchomienia. **Data uruchomienia systemu MEVO to 26 marca 2019 r.** Operator jeszcze przed tą datą będzie rozstawiał rowery na ulicach 14 gmin. Na 660 stacjach znajdzie się ponad 1200 rowerów. Do momentu uruchomienia nie będą one jednak jeszcze dostępne do wypożyczenia, a aplikacja pojawi się najpóźniej w dniu startu systemu.

– Rower publiczny dzięki temu, że będzie tani, szeroko dostępny i przyjazny, jeszcze bardziej ułatwi mobilność mieszkańców metropolii, w tym tczewian. Dzięki Mevo rower stanie się nieodłącznym elementem systemu komuni-

kacji publicznej w Tczewie – mówi **Mirosław Pobłocki**, prezydent Tczewa.

– Zachęcamy mieszkańców do odwiedzenia strony www.rowermevo.pl, gdzie można dokonywać rejestracji w systemie. Na mapie można zobaczyć stacje MEVO, strefy dozwolone i niedozwolone, gdzie zwrot roweru będzie wiązał się z dodatkową opłatą. Pomocna może być zakładka „Jak to działa”, gdzie przystępnie opisano wiele zagadnień związanych z użytkowaniem roweru – dodaje **Michał Glaser**, dyrektor Biura Obszaru Metropolitalnego Gdańsk – Gdynia – Sopot.

Wypożyczenie roweru będzie intuicyjne i proste. Dokonać będzie można tego za pomo-

cą aplikacji, karty zbliżeniowej lub Biura Obsługi Klienta. Aby zwrócić rower wystarczy zamknąć blokadę znajdującą się na tylnym błotniku pod komputerem pokładowym.

I etap zakłada uruchomienie 30 proc. floty rowerów (tj. 1224 szt.) oraz całej infrastruktury postojowej oraz zaplecza teleinformatycznego. W każdej gminie pojawi się 30 proc. docelowej liczby rowerów.

Projekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Dofinansowanie ze środków unijnych wynosi 17.218.259 zł.

W Tczewie MEVO będzie można wypożyczyć w każdej z 28 stacji. Lokalizacja stacji była konsultowana prawie dwa lata temu z mieszkańcami naszego miasta. Lokalizacje i przypisana do nich liczba rowerów nie muszą być ostateczne. Co roku możemy zmieniać do 5 proc. liczby stacji i rowerów, a raz na 6 lat czyli na cały okres umowy do 10 proc. Zapewne tak się zadzieje po pierwszych miesiącach gdzie część stacji może okazać się za mała, a część może być nie do końca trafiona.

Pierwszy etap systemu to 30 proc. rowerów. W przypadku Tczewa to 48 szt., które będą rozlokowane po 1-2 rowery na stacjach i 5 rowerów na stacji przy dworcu PKP.

Cała flota rowerów będzie wspomagana elektrycznie. Za ładowanie i wymianę baterii będzie odpowiedzialna firma zewnętrzna, która będzie na bieżąco monitorowała ich stan. Rowery posiadają moduł GPS, dzięki czemu stale wiadomo, w jakiej lokalizacji się znajdują. Rowery będzie można również odstawić poza oficjalnymi stacjami, jednakże będzie wiązało się to z dodatkową opłatą – 3 zł. Warto zwrócić uwagę, że odstawienie przez użytkownika roweru do stacji zapewni mu zasile-

nie konta kwotą 2 zł. W ten sposób użytkownicy mogą zbierać na abonament.

Abonamentów będzie kilka. Te podstawowe do 10 zł na miesiąc i 100 zł na rok, gdzie w ramach abonamentu użytkownik dostaje 90 darmowych minut dziennie. Po ich przekroczeniu płaci 0,05 zł za 1 min. Jeżeli ktoś nie chce od razu zaczynać od abonamentu, może rower wypożyczyć zgodnie z taryfą pay as you go, czyli opłatą minutową (0,10 zł za 1 min).

Co ważne z systemem można sparować kartę RFID i dzięki temu nie trzeba używać smartfona do wypożyczenia. Jest to ważne dla osób starszych i tych, które nie mają takiego telefonu. Taką kartą jest nasza karta miejska.

Rowerem można pojechać poza obszar systemu, czyli np. miasto Tczew, ale pozostawienie go poza takim obszarem wiąże się z dużą karą (103 zł). Jednakże, jeśli ktoś chciałby zrobić sobie wycieczkę np. do Lubiszewa to może pojechać tam na MEVO, ale należy pamiętać, że rowerem musi wrócić do Tczewa i pozostawić go w mieście na stacji lub poza stacją za opłatą 3 zł.

• Remont ul. Pułaskiego – umowa podpisana

M. LINK

14 marca podpisana została umowa na przebudowę II etapu ul. Pułaskiego. Do przetargu wpłynęły dwie oferty. Za korzystniejszą uznano ofertę firmy B&W Usługi Ogólnobudowlane z Pruszcza Gd.), która wykona zadanie za blisko 2,5 mln zł.

Umowa określa zakończenie prac w ciągu 133 dni od podpisania umowy, czyli pod koniec lipca. Inwestycja jest objęta 60-miesięczną gwarancją.

Odcinek przeznaczony do remontu to ponad 320 m, od skrzyżowania z ul. H. Dąbrowskiego do skrzyżowania z ul. Konarskiego.

W zakres inwestycji wchodzi m.in.:

- przebudowa nawierzchni
- budowa chodników
- przebudowa skrzyżowania ul. Pułaskiego z ul. Polną
- budowa ścieżki rowerowej na odcinku od pętli autobusowej do ul. Polnej
- przebudowa kanalizacji deszczowej i oświetlenia.

I etap został wykonany w 2017 r. (ok. 250 m – od ul. Czyżkowskiej do skrzyżowania z ul. H. Dąbrowskiego).

M.M.

• Ogłoszenie

Prezydent Miasta Tczewa informuje, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Tczewie (II piętro) został wywieszony wykaz nieruchomości stanowiącej własność Gminy Miejskiej Tczew, położonej na targowisku miejskim w Tczewie przy ul. Żwirki - boks handlowy nr 13, o pow. 5,60 m² w hali nr I, oznaczonej nr działki 32/34, obręb 5, KW GD1T/00016850/3, przeznaczonej do oddania w najem w drodze bezprzetargowej, w celu prowadzenia działalności gospodarczej.

TCZEWSKY UCZNIOWIE KONTRA BURZLIWE DZIEJE GRODU SAMBORA

Z jakiego kraju pochodzili przodkowie Jana Reinholda Forstera? Kto był ojcem Sambora II? Który król odwiedził Tczew w 1623 roku? Jaka była nazwa brytyjskiego okrętu flagowego, którym podróżowali tczewscy uczestnicy wyprawy naukowej Jamesa Cooka?

Z tymi oraz z wieloma innymi pytaniami, musieli zmierzyć się uczestnicy kolejnej edycji konkursu historycznego „Tczew w czasie i przestrzeni”, zorganizowanego 27 lutego w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Tczewie.

Począwszy od eliminacji szkolnych, w bibliotecznym zmaganiu wzięło łącznie udział blisko 120 uczniów

z siedmiu szkół podstawowych. Uczestnicy zakwalifikowani do etapów finałowych, pod czujnym okiem jury, musieli zmierzyć się z testem wyboru, wymagającym spostrzegawczości zadaniem graficznym, a także z pytaniami otwartymi, sprawdzającymi wiedzę młodych pasjonatów historii z zakresu burzliwych dziejów grodu Sambora, począwszy od dzia-

łalności i organizacji miejscowych cechów, poprzez politykę i dokonania księcia lubiszewsko-tczewskiego, aż po charakterystykę średnio-wiecznych przedmiotów Tczewa.

Komisja konkursowa w składzie: **Kazimierz Ickiewicz, Krzysztof Zieliński, Michał Landowski** wyłoniła następujących laureatów:

W kategorii: uczestnicy indywidualni:

- **I miejsce – Maria Stencel**
Katolicka Szkoła Podstawowa
- **II miejsce – ex aequo:**
Franciszek Bielicki
Szkoła Podstawowa nr 8
Michał Chrzonowski
Szkoła Podstawowa nr 12
Aleksandra Klajda
Szkoła Podstawowa nr 12
Antonina Liss
Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. Św. Ojca Pio

W kategorii zespołowej:

- **I miejsce**
Szkoła Podstawowa nr 12
w składzie: Bartosz Cejner, Michał Chrzonowski, Aleksandra Klajda
- **II miejsce**
Szkoła Podstawowa nr 8
w składzie: Franciszek Bielicki, Agata Kolanowska, Konrad Rozkowiński
- **III miejsce**
Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. Św. Ojca Pio
w składzie Zofia Białas, Antonina Liss i Łucja Liss

Nagrody wręczyli zwycięzcom przewodniczący jury Kazimierz Ickiewicz oraz dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tczewie Krzysztof Korda.

MBP w TCZEWIE

WYMIENIALNIA KSIĄŻEK

Biblioteka Główna - J. Dąbrowskiego 6 / I piętro

sobota

6.04 od 9:00 do 14:00

dodatkowe terminy:
wtorek 9.04 i czwartek 11.04
od 16:00 do 18:00

więcej o akcji
na stronie
biblioteka.tczew.pl

Posiadasz książki, do których już nie wracasz? Wymień je na Inne! Biblioteka zaprasza do Wymienialni, w której możesz zostawić swoje książki, a w zamian wziąć kolejne... i tak bez końca!

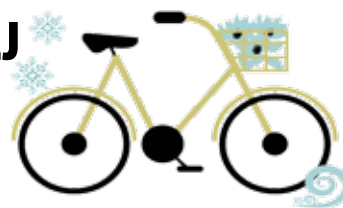
Może to tutaj znajdziesz książkę, która czeka właśnie na Ciebie? Jeśli tak - zabierz ją na zawsze, jeśli nie - wymienisz następnym razem.

ZESPÓŁ DS. POLITYKI ROWEROWEJ

Urząd Miejski w Tczewie – Wydział Rozwoju Miasta
83–110 Tczew, ul. 30 Stycznia 1, tel. (058) 77 59 428
www.rover.tczew.pl, e-mail: rowery@um.tczew.pl,
https://www.facebook.com/mdrtczew/

KONKURS „ROWEREM DO PRACY” – EDYCJA 2019

4 miesiące, 107 954 kilometrów, 21 674 przejazdów! Tak było rok temu, a jak będzie w tym roku?

Uczestnicy konkursu „Rowerem do pracy” w sumie prawie trzykrotnie okrążyli kulę ziemską i ponad 20 tys. razy wybrali siodełko zamiast fotela samochodowego czy autobusu. Do edycji 2018 zgłosiły się 43 firmy, a 384 pracowników założyło profil konkursowy. W 2017 roku 190 osób z 21 tczewskich firm nakręciło na rowerze aż 32350,37 kilometrów! Zarejestrowano wówczas 8218 przejazdów. Jak widać druga edycja podwoiła, a nawet w przypadku kilometrów potroiła wszystkie statystyki. Liczymy, że w edycji 2019 będzie podobnie, a nawet lepiej!

Rejestracja firm oraz pracowników rusza 25 marca. Start rowerowej rywalizacji jest zaplanowany na 8 kwietnia.

Celem konkursu jest zachęcenie pracowników firm z siedzibą i/lub oddziałami na terenie Tczewa do regularnych podróży do i z pracy rowerem. Konkurs promuje aktywny sposób dotarcia do pracy. Celem konkursu jest również promocja zdrowego stylu życia i komunikacji rowerowej wśród pracowników firm. W ramach konkursu przewidujemy liczne nagrody dla pracowników (rowerowe śniadania, nagrody pieniężne, nagrody rzeczowe), a dla firm dyplomy i statuetki. Jak to zrobić? Wystarczy zarejestrować firmę, a następnie pracowników (każdy robi to indywidualnie) na stronie www.roveremdopracy.tczew.pl oraz zacząć korzystać z aplikacji STRAVA.

W tym roku konkurs po raz kolejny startuje szybciej. Rok temu startował w maju, a w pierwszej edycji w czerwcu. To nie jedyna zmiana. Zapro-

jektowaliśmy nowe logo konkursu i odświeżyliśmy całą stronę internetową. Tym razem będzie prościej obejrzeć swoje osiągnięcia w konkursie. Na stronie www.konkursu uczestnik będzie miał dostęp do swojego profilu gdzie będzie mógł sprawdzić swoją pozycję w rankingu, przejechane kilometry oraz ilość przejazdów. Nowością dodatkowo będą odznaki jakie będzie można zdobyć. Uczestnik będzie miał możliwość zdobycia wirtualnych odznak, odzwierciedlających jego aktywność w konkursie. Odznaki będą widoczne dla użytkownika w jego profilu uczestnika. Tematyka odznak będzie związana z ilością przejechanych kilometrów, dokonanych podróży, aktywności uczestnika w dojazdach do pracy, podróży weekendowych itp.

Dla uczestników konkursu przygotowano szczegółową instrukcję dotyczącą używania aplikacji STRAVA, która jest dostępna na stronie konkursu. Kolejnym ulepszeniem jakie było w zeszłym roku i utrzymujemy je dalej, jest szansa na dołączenie do konkursu w każdym momencie aż do ostatniego dnia trwania konkursu.

Pierwszy krokiem do udziału w konkursie jest rejestracja firmy na stronie konkursu. Koordynator, wyznaczony przez pracodawcę, generuje indywidualny kod, który pozwoli na identyfikację pracownika z jego zakładem pracy. Osoby zainteresowane dojeżdżaniem w ramach Rowerem do Pracy ściągają aplikację STRAVA a następnie łączą konto z konkursem i przechodzą do uzupełnienia danych. Wszystko trzeba zrobić to na stronie internetowej konkursu, gdzie podano wszelkie wskazówki.

Motywacją do wybrania roweru jako środka transportu jest wiele. Na pracowników, którzy zarejestrują przynajmniej 6 przejazdów w tygodniu czekają pakiety śniadaniowe.

Od III edycji konkursu będziemy przeliczać wykonane przejazdy i przejechane kilometry na punkty, a uczestnicy za zdobyte punkty będą mogli kupować nagrody np. bilety do kina, zniżki do restauracji, karnet do siłowni itp., w specjalnym sklepie znajdującym się w profilu użytkownika na stronie www.roveremdopracy.tczew.pl

Zasady przyznawania punktów będą następujące:

a) Za każdy dojazd lub wyjazd z przypisanego użytkownikowi miejsca pracy (np. obszar na mapie o promieniu 300 m) – 50 punktów;

b) Za każdy przejechany rowerem kilometr – 1 punkt.

Premię punktową za przejazd do i z pracy użytkownik może otrzymać max. 2 razy dziennie w 5 dowolnych dniach w tygodniu. Za każdy inny przejazd czyli nie dotyczący dojazdu i powrotu z pracy punkty będą przyznawane w następujący sposób:

a) Za każdy przejazd – 5 punktów;

b) Za każdy przejechany rowerem kilometr – 1 punkt.

Jak widać od tej edycji konkursu dopuszczamy również przejazdy rekreacyjne jakie uczestnicy będą wykonywać przed i po pracy oraz w weekendy. Zależy nam na mieście rowerowym bez korków więc Jest to system punktowy dobrze znany uczestnikom konkursu Ogólnopolska Gra Rowerowa, jaki odbył się jesienią 2018 roku. Z uwagi na ulepszenie i wydłużenie czasu trwania konkursu Rowerem do Pra-

cy, konkurs jesienny nie odbędzie się.

Oprócz tego, dla najbardziej aktywnych firm przewidziano wyróżnienia w następujących kategoriach:

1) najwięcej punktów zdobytych przez uczestników konkursu z firmy w kategorii: jednoosobowa działalność gospodarcza

2) najwięcej punktów zdobytych przez uczestników konkursu z firmy w kategorii: mikro firma (2-10 osób)

3) najwięcej punktów zdobytych przez uczestników konkursu z firmy w kategorii: mała firma (11-50 osób)

4) najwięcej punktów zdobytych przez uczestników konkursu z firmy w kategorii: średnia firma (51-250 osób)

5) najwięcej punktów zdobytych przez uczestników konkursu z firmy w kategorii: duża firma (251-1000 osób)

6) najwięcej punktów zdobytych przez uczestników konkursu z firmy w kategorii: największa firma (>1000 osób)

7) największy odsetek pracowników biorących udział w konkursie (którzy odbyli minimum 50 podróży do/z pracy na rowerze),

8) Największa inwestycja w rozwój ruchu rowerowego w firmie dokonana od dnia zakończenia konkursu „Rowerem do Pracy” w 2018 roku do dnia zakończenia konkursu „Rowerem do Pracy” w 2019 roku.

Zwycięskie firmy otrzymają puchar/dyplom, zaś pracownicy tej firmy otrzymują upominki.

Koniec konkursu Rowerem do Pracy zaplanowano na 29 września. Rozdanie nagród oraz podsumowanie nastąpi w październiku br.

KWIATY, ŻYCZENIA I NAGRODY DLA JUBILATÓW

Kolejne tczewskie pary świętowały jubileusze małżeńskie. Prezydent Tczewa przekazał im życzenia, kwiaty oraz specjalne bony jubileuszowe.

20 marca w Urzędzie Stanu Cywilnego odbyła się kolejna w tym roku uroczystość związana z jubileuszami małżeńskimi. Wiceprezydent **Adam Burczyk** oraz kierownik USC – **Alina Kollwitz-Sobolewska** życzyli wszystkim pomyślności, zdrowia i jeszcze wielu jubileuszów.

Pary, które obchodzą jubileusz 50-lecia pożycia małżeńskiego otrzymały Medale Prezydenta RP za długoletnie pożycie małżeńskie, natomiast wszystkie małżeństwa otrzymały od prezydenta miasta Tczewa symboliczne bony na nagrody rzeczowe o wartości od 1000 do 2000 zł.

Jubileusze małżeńskie obchodzili:

60-lecie

- Eugenia i Edward Klamanowie
- Teresa i Kazimierz Matysiakowie

55-lecie

- Jadwiga i Bogdan Lewandowscy
- Irena i Paweł Kleinschmidowie

• Krystyna i Marian Rompa
50-lecie

- Teresa i Piotr Netkowsy
- Renata i Andrzej Chamscy
- Maria i Antoni Bulczakowie
- Ewa i Jerzy Lubiszewscy
- Teresa i Norbert Kawalerowscy
- Elżbieta i Krzysztof Przybyszowie

- Regina i Andrzej Czablewscy
- Maria i Henryk Cieklińscy
- Danuta i Jan Skonieczni
- Danuta i Ludwik Lubińscy
- Jadwiga i Paweł Głowińscy
- Danuta i Jan Niemasowie
- Monika i Roman Szandrowscy
- Lidia i Roman Sapińscy

M.M.

STRAŻ MIEJSKA W LUTYM

W styczniu 2019 r. tczewska Straż Miejska odnotowała 713 interwencji, w tym 450 zgłoszonych przez mieszkańców i przedstawicieli instytucji, 50 – od operatorów monitoringu, 49 - zgłoszonych przez dyżurnych Komendy Powiatowej Policji w Tczewie oraz 164 – to interwencje własne strażników.

- Przewieziono 9 osób z upojeniem alkoholowym: 2 – do miejsca zamieszkania, 1 – do pogotowia socjalnego w Elblągu, 5 – do ogrzewalni w Tczewie, 1 – do ośrodka dla bezdomnych w Borowym Młynie.
- Przeprowadzono 46 wspólnych patroli z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Tczewie.
- Osadzeni w Areszcie Śledczym w Starogardzie Gdańskim wykonywali prace porządkowe na terenie Tczewa. Zebrano łącznie 173 worki odpadów oraz pół przyczepy ciągnikowej odpadów wielkogabarytowych. Prace prowadzone były m.in. w rejonie Os. Witosa, ul. Wąskiej, Rybackiej, Gdańskiej, Armii Krajowej, Jasińskiego, al. Zwycięstwa, ul. Niepodległości, na Bulwarze nad Wisłą, przy ul. Samobra, Traugutta, w okolicy Kanału Młyńskiego.
- Dzielnicowi strażnicy miejscy działający na osiedlach Sucho-

Z terenu nad Kanałem Młyńskim wywieziono 95 worków (120 l.) oraz pół przyczepy różnego rodzaju odpadów

strzygi i Bajkowym podjęli 39 interwencji własnych oraz 46 zleconych (przez administrację i mieszkańców osiedli, dyżurnych SM), nałożyli 7 mandatów karnych na łącznie 550 zł, wystawili 11 wezwań dla sprawców wykroczeń drogowych oraz 30 osób pouczyli.

Na Zatorzu i Os. Garnuszewskiego dzielnicowi podjęli 1 interwencję własną oraz 6 zle-

conych, nałożyli 1 mandat karny na łącznie 100 zł. Interwencje dzielnicowych dotyczą głównie spraw porządkowych, spożywania alkoholu w miejscach publicznych, wykroczeń drogowych.

- Doprowadzono do usunięcia samochodów długo nieużytkowanych i wraków: Opla z ul. Konopnickiej.

- Do Komendy Powiatowej Policji przekazano materiały z monitoringu dotyczące: wypadku drogowego (26 lutego), kradzieży z włamaniem (6 lutego), gróźb karalnych (7 lutego), uszkodzenia mienia (9 lutego), bójki (20 lutego), kolizji drogowej (28 lutego).
- 13 lutego Straż Miejska w Tczewie brała udział w akcji liczenia bezdomnych.
- Przeprowadzono działania dotyczące egzekwowania od właścicieli psów niezgodnego z przepisami wyprawiania czworonogów i sprzętania po nich. Pouczono 4 osoby za niezgodne z przepisami wyprowadzanie psów i 1 za naruszenie ustawy o ochronie zwierząt. Skierowano 1 wniosek do sądu – za niezgodne z przepisami wyprowadzanie psów. Pouczono 1 osobę. 10-krotnie zgłoszono do schroniska informację o psach bez opieki.

GDZIE TCZEWIANIE WYRZUCALI ŚMIECI?

1 kwietnia będziemy obchodzić 82 rocznicę utworzenia niezwykle ważnego, choć nie cieszącego się wielkim prestiżem wśród mieszkańców, Zakładu Oczyszczania Miasta. O jego działalności wiemy niestety niewiele, chociaż jest on nie mniej zasłużony dla Tczewa niż inne komunalne przedsiębiorstwa jak wodociągi, elektrownia czy miejska gazownia.

Problem usuwania nieczystości i wywozu śmieci pojawił się wraz z powstaniem miasta. Zgodnie z zapisami XVI wiecznego wilkierza, czyli zbioru praw lokalnych, to mieszkańcy byli zobowiązani do utrzymywania ulic w czystości. Zebrane w ten sposób śmieci oraz odpadki pochodzące z gospodarstw domowych były zapewne gromadzone tuż pod murami miejskimi. Na dobrą sprawę problem usuwania śmieci z miasta został rozwiązany dopiero w 2 połowie XIX wieku. E. Raduński w „Zarysie historii miasta Tczewa” opisał skuteczne decyzje burmistrza Wagnera, który rządził Tczewem w latach 1854-1888. Powołując się na opracowanie dr. Ezechiela Caro napisał: *W roku 1863 znalazł się przedsiębiorca, który zobowiązał się odwozić śmiecie przez 3 lata za darmo, płacąc miastu jeszcze odszkodowanie w wysokości 21 tal. za śmiecie, podczas gdy w latach poprzednich miasto płaciło za odwóz około 350 tal. rocznie.* Otwarte pozostaje pytanie gdzie śmieci z miasta były wywożone? Wykorzystywano do tego celu doły i wyrobiska po miejskich cegielniach czy żwirowniach oraz naturalne zagłębienia terenu. W wieku XIX i w niektórych przypadkach aż do drugiej połowy wieku XX korzystano z różnych miejsc. Był to m.in. zagłębienie terenu przy ul. Wyspiańskiego, na wschód od ul. Matejki i teren dzisiejszego stadionu przy ul. Bałdowskiej. Ze wspomnień mieszkańców wyłaniają się również inne lokalizacje wysypisk jak teren wokół dawnego Retmana, za Strzelnicą przy ul. Targowej czy dzisiejszej ul. Korczaka na Prątnicy. Dopiero w 1974 powstało składowisko odpadów przy Rokitkach, w pobliżu którego

Zakład Oczyszczania Miasta sprzątał Rynek po licznych przed wojną jarmarkach

zbudowano duży Zakład Utylizacji Odpadów Stałych spełniający wszystkie standardy XXI wieku.

Problem sprzątnięcia miejskich ulic został rozwiązany dopiero dwa lata przed wybuchem wojny. Decyzja o powołaniu Zakładu Oczyszczania Miasta została bardzo dokładnie wyjaśniona w „Sprawozdaniu administracyjnym Magistratu miasta Tczewa za rok 1937-38”: *Czystość ulic i placów, których utrzymanie w porządku było obowiązkiem właścicieli nieruchomości, pozostawiała wiele do życzenia. Nie wszyscy właściciele domów doceniali znaczenie sumiennego wypełniania obowiązku na nich obowiązku. Nie należy oczyszczenie kilku choćby odcinków na danej ulicy obracało w niwecz wysiłki pozostałych właścicieli nieruchomości. Ponieważ taki stan rzeczy nie mógł być nadal tolerowany Zarząd Miejski w trosce o podniesienie estetycznego wyglądu miasta utworzył z dniem 1 IV 1937 r. Zakład Oczyszczania Miasta, który przejął czyszczenie ulic i placów od właścicieli nieruchomości. Decyzja Zarządu Miejskiego, do której odnoszono się z początku bardzo krytycznie i niechętnie wkrótce zyskała powszechne uznanie, gdyż wprowadzono opłaty za czyszczenie ulic przeważnie są niższe od dotychczasowych wydatków na ten cel poszczególnych właścicieli nieruchomości, a czystość ulic i placów jest nieporównanie większa niż przed założeniem Zakładu, co ma przecieć ze względu na położenie m. Tczewa, przez który odbywa się ożywiony ruch tranzytowy i turystyczny, znaczenie specjalne. Działalnością Zakładu objęte zostały 72 ulice o powierzchni ogólnej*

235 755 m². Ponad to Zakład odwozi śmiecie z 776 domów. Śmiecie uliczne oraz odpadki domowe odwozi trzech przedsiębiorców prywatnych na podstawie rozpisane przetargu publicznego na dowóz śmieci.

Miejskie ulice były podzielone na trzy kategorie przy częstotliwości sprzątnięcia. To daje nam obraz jakie ulice tuż przed wojną były uważane za najważniejsze dla naszego miasta. Do I kategorii zaliczono ulice: Gdańską, Sobieskiego, Skarszewską (dzisiejsza Wojska Polskiego), Piłsudskiego (dzisiejsza Jarosława Dąbrowskiego), Starogardzką (dzisiejsza 30 Stycznia), Hallera (dzisiejsza Obr. Westerplatte), Dworcową (dzisiejsza Kardynała Wyszyńskiego i 1 Maja), Mickiewicza, Krótką, Sambora, Słowackiego, Mostową, Strzelecką, Kopernika, Garncarską, Lipową, Łazienką, Forstera (dzisiejsza Okrzei) i Podgórną oraz place: Rynek (dzisiejszy pl. Hallera), Nowy Rynek, pl. św. Grzegorza i dzisiejszy pl. Piłsudskiego. ZOM dodatkowo spełniał rolę w walce z bezrobociem: *W Zakładzie Oczyszczania Miasta znalazła poza tym zatrudnienie i trwałą egzystencję znaczna ilość bezrobotnych, przeważnie żywciami większych rodzin, przez co odciążono budżet nieproduktywnych wydatków na opiekę społeczną. Liczba zatrudnionych robotników stałych wynosi 28 i jeden dozorca, ponadto w okresie letnim Zakład zatrudnia około 12 robotników przy wyrzucaniu trawy na ulicach. Ze sprawozdania dowiadujemy się jaki sprzęt i tabor został zakupiony na potrzeby ZOM-u – 28 kombinezonów dla zamiataczy,*

30 czapek, 130 kubłów i koszy do śmieci, 10 wózków do śmieci, 1 komplet hydrantu z rurą i węzłem długości 80 mb.

Zakład Oczyszczania Miasta funkcjonował pod niemiecką nazwą w czasie okupacji i wznowił swoją działalność praktycznie zaraz po wojnie. Organizacyjnie został włączony najpierw do Zarządu Miejskiego, później znalazł się pod auspicjami Prezydium Miejskiej Rady Narodowej. W zakresie swoich obowiązków miał zarządzanie zmiataczami ulic, oraz w odróżnieniu od okresu przedwojennego, również wywóz nieczystości. Obwieszczeniem z dnia 3 kwietnia 1947 roku, które weszło w życie 10. tego miesiąca, dokładnie informowało o ciężących na właścicielach nieruchomości obowiązkach. Śmieci powinny być przechowywane w „naczyniach zamkniętych w takiej wielkości, że dwóch ludzi jest w stanie przenieść i wysypać do samochodów ZOM w względnie furmanki”. Śmietniki nie mogły być ustawiane przy ulicy, a w bramach lub na podwórzach. Odbiorowi podlegały jedynie odpadki pochodzące z gospodarstw domowych, nie dotyczyło to „żarzącego popiołu, gruzu budowlanego, mierzwy oraz odpadków gospodarstw rolnych, sadowych i ogrodniczych.” Obowiązek wykonania wymienionych czynności spoczywał na właścicielach domu lub ich zastępcach, ale koszty wynikłe z powyższych czynności ponoszone były przez wszystkich mieszkańców kamienicy. Za nieprzestrzeżenie tego obowiązku groziła kara grzywny do 30.000 zł, lub nawet aresztu do 3 miesięcy. Na szczęście dla mieszkańców surowość tych przepisów nie była do końca egzekwowana przez funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej, którym czasami zwyczajnie brakowało... druczków mandatowych.

Ostatecznie Zakład Oczyszczania Miasta został włączony do PGKiM, a po zmianach systemowych jego rolę przejął Zakład Usług Komunalnych.

MŁODZIEŻOWA RADA MIASTA TCZEWA JUŻ DZIAŁA

Działalność rozpoczęła Młodzieżowa Rada Miasta Tczewa kadencji 2018-2020.

Wybory odbyły się 29 listopada ubiegłego roku. Wybranych zostało 16 przedstawicieli tczewskich szkół podstawowych i gimnazjalnych oraz troje przedstawicieli organizacji pozarządowych.

28 lutego w Urzędzie Miejskim odbyła się pierwsza sesja. Młodzi radni złożyli ślubowanie, odebrali legitymacje oraz wybrali przewodniczącego i pozostałych członków prezydium.

Sesję otworzył **Mirosław Pobłocki**, prezydent Tczewa. Prezydent pogratulował radnym wyboru oraz zaprosił do współpracy i aktywnych działań na rzecz miasta. Jestem do waszej dyspozycji – zadeklarował.

Legitymacje młodym radnym przekazali **Zenon Drewa**,

M. MYKOWSKA

POZOSTALI CZŁONKOWIE MŁODZIEŻOWEJ RADY MIASTA TCZEWA 2018/2020:

- Stanisław Okoński – SP nr 1
- Jakub Konopacki – SSP nr 2 z OI
- Franciszek Ot – SP nr 4
- Julia Wąsik – SP nr 5
- Zuzanna Sawczak – SP nr 7
- Małgorzata Żmuda – SP nr 8
- Amelia Bleja – SP nr 10 z OI
- Weronika Repińska – SP nr 11
- Antoni Ot – SP nr 12
- Konrad Duszyński – I LO
- Zuzanna Szablowska – II LO
- Wiktoria Bieszka – ZSRiK
- Nikola Groszewska – OP Stowarzyszenie „Wspólnie dzieciom”/II LO
- Oliwia Tkaczyk – OP Związek Harcerstwa Polskiego/I LO

przewodniczący Rady Miejskiej oraz wiceprzewodnicząca **Iwona Nitza**, która jednocześnie, wraz z radnym **Krystianem Cieśnikiem** opiekuje się MRM z ramienia dorosłej Rady Miejskiej.

Młodzieżowi radni wybrali komisję skrutacyjną i przystąpili do wyboru przewodniczącego oraz pozostałych członków prezydium.

Przewodniczącym MRM został **Oskar Makowski** (Zespół Szkół Katolickich), zastępcą – **Julia Grabowska** (Zespół Szkół Ekonomicznych), sekretarzem – **Zuzanna Melka** (Ruch Inicjatyw Obywatelskich Miasta Tczewa), a członkami – **Krzysztof Łopata** (Zespół Szkół Technicznych) i **Kamil Łozowicki** (Zespół Szkół Budowlanych i Odzieżowych).

M.M.

TCZEW OCZAMI ABSOLWENTÓW SZKÓŁ WYŻSZYCH

W Miejskiej Bibliotece Publicznej w Tczewie odbyło się uroczyste wręczenie nagród oraz wyróżnień laureatom I edycji konkursu na najlepszą pracę dyplomową w całości bądź w części poświęconej zagadnieniom związanym z grodem Sambora.

Ewidencja tczewskich zbiorników wodnych, burzliwe dzieje wojenne, rozwój gospodarczy miasta, konkurencyjność regionu, wartość kulturowa mostu tczewskiego, tworzenie się lokalnych wspólnot samorządowych oraz analiza językoznawcza nazw własnych obecnych w zbiorze baśni *Jasna i Derstaw* Romana Landowskiego – to tylko niektóre spośród tematów poruszonych w konkursowych pracach.

Komisja w składzie: **dr hab. prof. UKW Maria Pająkowska-Kensik**, **dr Przemysław Ruchlewski**, **mgr prof. oświaty Kazimierz Ickiewicz** oraz **mgr Radosław Kornas** oceniła łącznie 11 prac – 4 prace magisterskie oraz 7 prac licencjackich, wśród których wyróżniła następnie 5 zwycięskich rozpraw:

MBP

- Tworzenie się samorządu miasta Tczewa na przykładzie działalności Komitetu Obywatelskiego *Solidarność* w latach 1990-1994, autorstwa **Jolanty Klamańskiej** (w kategorii: praca licencjacka)
- Operacja *Aktion Zug* na mostach na Wiśle w Tczewie, autorstwa **Karoliny Rusin** (w kategorii: praca magisterska)
- Charakterystyka limniczna zbiorników wodnych Tczewa, autorstwa **Mateusza Trefflera** (w kategorii: praca magisterska)
- Nazewnictwo w zbiorze legend i baśni *Jasna i Derstaw* Romana Landowskiego, autorstwa **Żakliny Kowalkowskiej** (w kategorii: praca magisterska)

skiej (w kategorii: praca magisterska)

- Ocena konkurencyjności regionu i możliwości jej poprawy na przykładzie Gminy Miejskiej Tczewa, autorstwa **Moniki Pałkowskiej-Żur** (w kategorii: praca magisterska)

Wyróżnienia otrzymali:

- **Joanna Schneider** za pracę: Most tczewski jako wartość kulturowa
- **Żaklina Kowalkowska** za pracę: W kręgu kociewskiej kuchni
- **Izabela Rzeniecka** za pracę: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tczewie jako system aktywizujący osoby starsze

- **Daniel Karpiński** za pracę: Podatek od nieruchomości jako źródło dochodu w gminie Tczew w latach 2011-2014

- **Joanna Narloch** za pracę: Działalność i zadania Bibliotek Publicznych w Polsce na przykładzie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tczewie

- **Monika Pałkowska-Żur** za pracę: Monopol i konkurencja na rynku komunikacji miejskiej na przykładzie wybranych miast województwa pomorskiego

Laureatom gratulujemy i dziękujemy za udział w bibliotecznym konkursie.

MBP w TCZEWIE

MATURALNY POLONEZ NA TCZEWSKIEJ STARÓWCE

Uczniowie klas maturalnych z ośmiu tczewskich szkół zatańczyli poloneza na Starym Mieście.

Maturzyści zatańczyli na ulicach miasta już po raz szósty. W tym roku w imprezie wzięli udział uczniowie z ośmiu szkół ponadpodstawowych w Tczewie: Uniwersyteckiego Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego, I Liceum Ogólnokształcącego, II Liceum Ogólnokształcącego, Zespołu Szkół Rzemieślniczych i Kupieckich, Zespołu Szkół Budowlanych i Odzieżowych, Zespołu Szkół Ekonomicznych, Zespołu Szkół Technicznych oraz LO Nauka.

Inicjatorem imprezy było Uniwersyteckie Katolickie Liceum Ogólnokształcące, a wydarze-

M. MYKOWSKA (5)

nie odbyło się przy wsparciu samorządów miasta i powiatu. W polonezie wzięło udział ponad 300 uczniów. Maturzyści wyruszyli z parkingu przy ul. Ogrodowej wzbudzając ogromne zainteresowanie przechodniów. Tanecznym krokiem przeszli ul. Jarosława

Dąbrowskiego, rozdzielili się na ul. Mickiewicza i Krótkiej, by spotkać się na pl. Hallera. Tam maturzystów przywiteli prezydent Tczewa **Mirosław Pobłocki** oraz ks. **Krzysztof Niemczyk**, dyrektor UKLO. Wszyscy życzyli maturzystom powodzenia na egzaminie doj-

rzałości. Prezydent **Mirosław Pobłocki** już tradycyjnie przekazał maturzystom upominki – magiczne długopisy z napisem: „Matura napisze się sama...” – Ale nie bierzcie tego zbyt dosłownie, trochę musicie się uczyć – uprzedził prezydent.

Zakończeniem imprezy był krótki występ uczniów UKLO.

A za rok kolejny polonez na tczewskiej starówce. Już dzisiaj zapraszamy przyszłorocznych maturzystów.

M.M.

WYBIERAMY PRZEDSZKOLE DLA DZIECKA

Jak co roku o tej porze rodzice i opiekunowie najmłodszych dzieci muszą podjąć decyzję o wyborze odpowiedniego przedszkola. Mamy nadzieję, że poniższe zestawienie pomoże w podjęciu decyzji.

Na terenie miasta działają 24 przedszkola, w których 2,2 tys. dzieci może skorzystać z podstawowej opieki i żywienia, a ponadto z bogatej oferty zajęć dodatkowych.

Oprócz przedszkoli 200 miejsc oferują oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych.

Publiczne Przedszkole nr 8 z Oddziałami Integracyjnymi

✉ ul. Jodłowa 6
☎ 58 531-68-11,
@ sekretariat@osiem.tczew.pl
🌐 www.osiem.tczew.pl

dyrektor: Jolanta Jank

godziny otwarcia: 6.00-17.00

liczba miejsc: 150

liczba grup: 6

odpłatność: podstawa programowa – 4 zł (1 dzień)

wyżywienie – 6 zł dziennie

Rada Rodziców – 46 zł miesięcznie

oferta zajęć (w opłacie): język angielski, zajęcia artystyczne, logopedyczne, tańce, pierwsza pomoc przedmedyczna, religia

oferta zajęć w ramach opłaty za Radę Rodziców: Akademia Bystrzaków – doświadczamy i eksperymentujemy, robotyka – próby programowania w zespołach, projekt „Nowe horyzonty” – chodzę do kina, teatryzki, koncerty muzyczne, wycieczki i inne

oferta zajęć dodatkowo opłacanych: karate

Publiczne Przedszkole Sióstr Miłosierdzia

✉ ul. Kaszubska 17
☎ 58 531-54-76, 58 777-28-75
@ przedszkolesm@wp.pl
🌐 www.przedszkolesiostrtczew.pl

dyrektor: s. Cecylia Blamowska

godziny otwarcia: 6.00-16.30

liczba miejsc: 160

liczba grup: 6

odpłatność: opłata za każdą godzinę powyżej 5 godzin bezpłatnych – 1 zł

Dzieci z „Siedmiu Darów” wystąpiły podczas ubiegłorocznego powitania jesieni

wyżywienie – 6 zł dziennie

oferta zajęć (w opłacie): język angielski, plastyka, umuzykalnienie, rytmika, śpiew, tańce, dla starszych grup zajęcia komputerowe, sportowe, matematyczno-humanistyczne, gry planszowe oraz rękodzieło

oferta zajęć dodatkowo opłacanych: spotkania z teatrykiem i agencją artystyczną (raz w miesiącu)

Niepubliczne Przedszkole „Chatka Puchatka”

✉ ul. Orkana 1
☎ 58 531-03-09, 500-100-520
@ chpuchatka@gmail.com
🌐 www.chatkapuchatkatczew.pl

dyrektor: Róża Laskowska

godziny otwarcia: 6.00-17.00

liczba miejsc: 125

liczba grup: 5

odpłatność: opłata za każdą godzinę powyżej 5 godzin bezpłatnych – 1 zł

wyżywienie – 8 zł dziennie

oferta zajęć (w opłacie): język angielski, zajęcia logopedyczne, religia, rytmika, spotkania z muzyką (raz w miesiącu), teatryzki, zajęcia edukacyjne w Miejskiej Bibliotece Publicznej, Fabryce Sztuk i Pracowni Edukacji Ekologicznej, wyjścia do kina i na przedstawienia teatralne, warsztaty i konkursy plastyczne

oferta zajęć dodatkowo opłacanych: zajęcia taneczne

Niepubliczne Przedszkole „Jodelka”

✉ ul. Jedności Narodu 26
☎ 58 531-52-72
@ sekretariat@jodelka.com.pl
🌐 www.jodelka.com.pl

dyrektor: Weronika Jodłowska

godziny otwarcia: 5.45-16.30

liczba miejsc: 150

liczba grup: 6

odpłatność: 76-88 zł

wyżywienie – 7 zł dziennie

oferta zajęć (w opłacie): logopedia, rytmika, gimnastyka, warsztaty teatralne, cykliczne spotkania muzyczne, warsztaty plastyczne, teatryzki, koncerty, bajkoterapia

oferta zajęć dodatkowo opłacanych: tańce, karate, wycieczki

Przedszkole Niepubliczne „Siedem Darów”

✉ ul. Kościuszki 18
☎ 58 777-68-08, 58 777-68-01
🌐 www.siedemdarow.pl

dyrektor: Ewa Sadokierska

godziny otwarcia: 6.00-17.00

liczba miejsc: 180

liczba grup: 7

odpłatność: 285 zł (razem z wyżywieniem i zajęciami dodatkowymi)

oferta zajęć (w opłacie): język angielski, tańce, zajęcia rekreacyjno-sportowe z elementami karate, warsztaty plastyczne, zajęcia ogrodnicze w przedszkolnym ogródku, warsztaty kulinarne z nauką zdrowego żywienia, nauka jazdy na rowerze i przepisów o ruchu drogowym, spotkania z muzyką i teatrem, edukacja multimedialna w przedszkolnej sali kinowej, zajęcia w Miejskiej Bibliotece Publicznej i Fabryce Sztuk, warsztaty filmowe w Centrum Kultury i Sztuki – Nowe Horyzonty, zajęcia logopedyczne

Niepubliczne Przedszkole „Czwóreczka”

✉ ul. Saperska 7
☎ 58 531-44-79
@ malgorzataczworeczka@gmail.com

dyrektor: Małgorzata Gudzińska

godziny otwarcia: 6.00-17.00

liczba miejsc: 135

liczba grup: 5

odpłatność: 350 zł (razem z wyżywieniem i zajęciami dodatkowymi)

oferta zajęć (w opłacie): język angielski, zajęcia logopedyczne, gimnastyka korekcyjna, Akademia Bystrzaków – zajęcia chemiczne, teatryzki, spotkania muzyczne, zajęcia w Miejskiej Bibliotece Publicznej i Fabryce Sztuk

oferta zajęć dodatkowo opłaconych: karate, taniec, piłka nożna, nauka szycia

Niepubliczne Przedszkole „Muszelka”

✉ ul. Pionierów 7
☎ 58 531-75-41
@ muszelka-10@wp.pl
🌐 www.muszelka-tczew.pl

dyrektor: Alina Walkowska
godz. otwarcia: 5.45-16.45

liczba miejsc: 98

liczba grup: 5

odpłatność: 400 zł (z wyżywieniem)

oferta zajęć w opłacie: język angielski, piłka nożna, religia, terapia logopedyczna, teatrzyki, warsztaty kulinarne

oferta zajęć dodatkowo opłaconych: warsztaty plastyczne, karate, taniec, wycieczki

Niepubliczne Przedszkole „Akademia Krasnoludków”

✉ ul. Zielona 5
☎ 58 531-03-91
@ kontakt@krasnoludki-tczew.pl

dyrektor: Ewa Górecka

godziny otwarcia: 6.30-17.00

liczba miejsc: 83

liczba grup: 3

odpłatność: 245 zł

wyżywienie – 6 zł dziennie

oferta zajęć (w opłacie): opieka logopedyczna, gimnastyka buzi i języka, wprowadzenie w świat pisma poprzez odmienną naukę czytania Ireny Majchrzak, język angielski, dziecięca matematyka i nauka programowania, zajęcia przyrodniczo-geograficzne, plastyczno-techniczne, ekologiczne, spotkania z teatrem i muzyką klasyczną, zajęcia umuzykalniające, nauka gry na instrumentach perkusyjnych, taniec, rytmika, zajęcia relaksacyjne i ruchowe zapobiegające wadom postawy, eksperymenty fizyczno-przyrodnicze, warsztaty kulinarne, imprezy okolicznościowe, wycieczki, religia, zajęcia w Miejskiej Bibliotece Publicznej i Fabryce Sztuk

oferta zajęć dodatkowo opłaconych: zajęcia baletowe

Niepubliczne Przedszkole „Jarzębinka”

✉ ul. Jarzębinowa 4
☎ 58 531-62-41

@ jarzebinka.tcz@gmail.com

dyrektor: Janina Mroczkowska

godziny otwarcia: 5.30-17.00

liczba miejsc: 168

liczba grup: 6

odpłatność: 290 zł

wyżywienie – 7 zł dziennie

oferta zajęć (w opłacie): język angielski, rytmika, zajęcia muzyczne i plastyczne, nauka tańca, gimnastyka profilaktyczno-korekcyjna, zajęcia logopedyczne, teatrzyki, wycieczki, opieka lekarska

oferta zajęć dodatkowo opłaconych: język angielski, taniec

Niepubliczne Przedszkole „Fantazja”

✉ ul. Obrońców Tczewa 12
☎ 792-900-175

@ nphantazja@gmail.com

🌐 www.fantazja.tcz.pl

facebook: Niepubliczne Przedszkole Fantazja w Tczewie

dyrektor: Emilia Kloska

godziny otwarcia: 6.00-17.30

liczba miejsc: 30

liczba grup: 2

odpłatność: 350 zł, wyżywienie dodatkowo płatne

oferta zajęć (w opłacie): zajęcia programowe, gry i zabawy dydaktyczne, język angielski (codziennie), język francuski, zajęcia rytmiczno-muzyczne w języku polskim i angielskim, gimnastyka korekcyjna, zajęcia artystyczne, profilaktyka logopedyczna (w tym bezpłatna diagnoza logopedyczna), zajęcia relaksacyjne, zajęcia cykliczne np. w Miejskiej Bibliotece Publicznej i Fabryce Sztuk, teatrzyki raz w miesiącu, wizyty ciekawych gości, wyjazdy integracyjne, wizyty w kinie i teatrze, wycieczki, piknik, zajęcia wakacyjne

W cenę czesnego wliczone są także wszystkie materiały plastyczne dla dzieci oraz ubezpieczenie.

oferta zajęć dodatkowo opłaconych: logopedia indywidualna

Niepubliczne Przedszkole „Tęczowe Przedszkole”

✉ Chełmońskiego 1a
☎ 888-24-00-22

@ teczowe-przedszkole@wp.pl

🌐 www.teczowe.edu.pl

dyrektor:

Lidia Kwietniewska-Cabaj

godziny otwarcia: 6.30-17.00

liczba miejsc: 70

liczba grup: 3

odpłatność: 370 zł (razem z wyżywieniem i zajęciami dodatkowymi)

oferta zajęć (w opłacie): język angielski, język francuski, zajęcia rytmiczne, taneczne, przyrodniczo-eksperymentalne, ruchowe Fair-Play, Lego, nauka kodowania z Photoneem, gimnastyka ogólnorozwojowa i korekcyjna, warsztaty plastyczne, pierwsza pomoc przedmedyczna, terapia logopedyczna, wsparcie psychologa, teatrzyki, koncerty, współpraca z Miejską Biblioteką Publiczną, CKiS – Nowe Horyzonty

oferta zajęć dodatkowo opłaconych: karate, angielski rozszerzony

Niepubliczne Przedszkole „Twoja Niania”

✉ ul. Piaskowa 10/1

☎ 692-961-446

@ biuro.twojaniania@gmail.com

🌐 www.twojaniania.net

dyrektor: Kamila Chabowska

godziny otwarcia: 6.30-17.30

liczba miejsc: 60

liczba grup: 3

odpłatność: 300 zł, zniżka dla drugiego dziecka

wyżywienie – 8 zł dziennie

oferta zajęć (w opłacie): matematyka, matematyka sensoryczna, program literacki, konstrukcje, od bazgrania do pisania, logika, program badawczy, gry rozwijające, ruch ekspresyjny, kreatywne modelowanie, „Ty, ja, świat”, program wizualno-przestrzenny, język angielski i hiszpański, logopeda, karate, piłka nożna, tańce, basen, teatrzyki, warsztaty tematyczne, zajęcia Color Piano, CKiS – Nowe Horyzonty

Niepubliczne Przedszkole „Niebieskie Migdały”

✉ ul. Grunwaldzka 9

☎ 505-039-024

@ przedszkole@niebieskie-

migdaly.org.pl

🌐 www.niebieskiemigdaly.org.pl

dyrektor: Bogusława Szczęśna-Gorczyńska

godziny otwarcia: 6.00-17.00

liczba miejsc: 105

liczba grup: 4

odpłatność: 395 zł (razem z wyżywieniem)

oferta zajęć (w opłacie): język angielski, zajęcia ruchowe z elementami jogi, opieka logopedyczna, zajęcia plastyczne, umuzykalniające, korekcyjno-kompensacyjne, sportowe

oferta zajęć dodatkowo opłaconych: zajęcia plastyczne, taneczne, karate, kurs pierwszej pomocy przedmedycznej, warsztaty ceramiczne, basen, szachy

Niepubliczne Przedszkole „Pan Słonik”

✉ al. Solidarności 13

☎ 58 532-02-67

@ panslonik1@wp.pl

🌐 www.pan-slonik.pl

dyrektor: Alicja Kotlicka

godziny otwarcia: 6.30-17.00

liczba miejsc: 55

liczba grup: 2

odpłatność: 350 zł,

wyżywienie – 8 zł dziennie

oferta zajęć (w opłacie): język angielski, logorytmika, zajęcia rytmiczno-taneczne, plastyczne, sensoplastyczne, gimnastyka paluszkowa, dogoterapia, atrakcyjne środy (koncerty, teatrzyki, warsztaty fizyczno-chemiczne), zajęcia prowadzone metodami: dobrego startu, glottodydaktyki, froeblovskie, ruchu rozwijającego Weroniki Sherborne, w starszych grupach program przyjaciele Zipiego, opieka logopedy, psychologa i pedagoga specjalnego

oferta zajęć dodatkowo opłaconych: piłka nożna, karate, besen, konie

Niepubliczne Przedszkole „Pan Słonik 2”

✉ ul. Jaworowa 1

☎ 517-832-177

@ panslonik2@wp.pl

dyrektor: Alicja Kotlicka

godziny otwarcia: 6.30-17.00

liczba miejsc: 115

liczba grup: 4

odpłatność: 350 zł

wyżywienie – 8 zł dziennie

oferta zajęć (w opłacie): język angielski, logorytmika, zajęcia rytmiczno-taneczne, plastyczne, sensoplastyczne, gimnastyka paluszkowa, dogoterapia, atrakcyjne środy (koncerty, teatryki, warsztaty fizykochemiczne), zajęcia prowadzone metodami: dobrego startu, glottodydaktyki, froeblo-wskie, ruchu rozwijającego Weroniki Sherborne, w starszych grupach program przyjaciele Zippiego, opieka logopedy, psychologa i pedagoga specjalnego

oferta zajęć dodatkowo opłaconych: piłka nożna, karate, besen, konie

Niepubliczne Przedszkole „Słoneczko”

✉ ul. Sadowa 2a
☎ 796-508-700, 500-249-192
@przedszkole.slonieczko.tczew@wp.pl

dyrektor: Małgorzata Kotlenga

godziny otwarcia: 6.00-17.00

liczba miejsc: 25

liczba grup: 2

odpłatność: 250 zł

wyżywienie – 9 zł dziennie

oferta zajęć (w opłacie): zajęcia pedagogiczno-dydaktyczne, taneczno-ruchowe, relaksacyjne (bajkoterapia, słuchowiska), rozwijające motorykę, język angielski, gimnastyka buzi i języka, zajęcia korekcyjne, program „Jestem małym odkrywcą”, drama, indywidualne podejście, warsztaty z rodzicami, robotyka, teatryki, zajęcia promujące „Mamo, tato poczytaj mi bajkę”

oferta zajęć dodatkowo opłaconych: karate

Niepubliczne Przedszkole „Domowe Przedszkole”

✉ ul. Królowej Bony 3
☎ 531-115-332
@domoweprzedszkole.tczew@gmail.com
www.domoweprzedszkole.tczew.pl

dyrektor: Marta Droma, Natalia Grosz

godziny otwarcia: 7.00-17.00

liczba miejsc: 40

liczba grup: 2

odpłatność: 400 zł

wyżywienie – 10 zł dziennie

oferta zajęć w przedszkolu (w opłacie): dydaktyczno-wycho-

wawcze, 2 razy w tygodniu język niemiecki oraz język angielski, raz w tygodniu: zajęcia z neurologopedą, rytmika, zajęcia muzyczno-taneczne, zajęcia sportowe – gimnastyka korekcyjna oraz język włoski autorskie spotkania „Dzieci goszczą...”, zajęcia animacyjne, bezpłatne wycieczki, wyjścia do kina i na spektakle, zajęcia psychoterapeutyczne Mindfulness, matematyczno-logiczne, ekologiczne, robotyka i programowanie i/lub matematyka paluszkowa, terapia indywidualna, logopedia, integracja sensoryczna, fizjoterapia, masaż, hipoterapia, trening biofeedback

oferta zajęć dodatkowo opłaconych: karate

Niepubliczne Przedszkole „Akademia Przedszkolaka”

✉ ul. Andersena 2F
☎ 881-915-414
@akademia_przedszkolaka@interia.eu
www.akademia_przedszkolaka.net

dyrektor: Anna Partyka

godziny otwarcia: 6.00-18.00

liczba miejsc: 29

liczba grup: 2

odpłatność: 250 zł, dodatkowo wyżywienie – 9 zł dziennie

oferta zajęć w przedszkolu (w opłacie): zajęcia dydaktyczne, religia, język angielski, język hiszpański, taniec, karate, robotyka – ozoboty, robotyka dash I dot, logorytmika, logopedia – zajęcia indywidualne, psycholog, piasek kinetyczny, kółko przyrodnicze i plastyczne, grafomotoryka, rytmika, psycholog

Niepubliczne Przedszkole „Blue Kids”

✉ ul. Żwirki 61
☎ 536-277-707
@akademia_przedszkolaka@interia.eu
www.akademia_przedszkolaka.net

dyrektor: Anna Partyka

godziny otwarcia: 6.00-18.00

liczba miejsc: 40

liczba grup: 2

odpłatność: 250 zł

wyżywienie – 9 zł dziennie

oferta zajęć w przedszkolu (w opłacie): zajęcia dydaktycz-

ne, religia, język angielski, język hiszpański, taniec, karate, robotyka – ozoboty, robotyka dash I dot, logorytmika, logopedia – zajęcia indywidualne, psycholog, piasek kinetyczny, kółko przyrodnicze i plastyczne, grafomotoryka, rytmika, psycholog

Niepubliczne Przedszkole „Małe Jagódki”

✉ al. Zwycięstwa 6
☎ 518-363-400
@katarzynamarut@wp.pl

dyrektor: Katarzyna Marut

godziny otwarcia: 6.00-17.00

liczba miejsc: 75

liczba grup: 4

odpłatność: 430 zł (z wyżywieniem)

oferta zajęć w przedszkolu (w opłacie): zajęcia dydaktyczne z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dziecka, zbilansowane posiłki z uwzględnieniem diet dla alergików, zajęcia plastyczne, kulinarne, sportowe, teatryki, wyjścia do kina i teatru, warsztaty w Fabryce Sztuk, dla rodziców wykłady i zajęcia integracyjne

oferta zajęć dodatkowo opłaconych: język angielski, karate

Niepubliczne Przedszkole „Domek Przedszkolaka Montessori”

✉ ul. Jedności Narodu 19
☎ 508-287-636
@dpm.tczew@gmail.com
www.domekprzedszkolamontessori.pl

dyrektor: Danuta Karczewska

godziny otwarcia: 6.30-17.00

liczba miejsc: 50

liczba grup: 2

odpłatność: 400 zł

wyżywienie – 10 zł dziennie

oferta zajęć w przedszkolu (w opłacie): praca z pomocami Montessori, język angielski, plastyka, gimnastyka, kuchcikowo, eksperymenty, zajęcia sensoplastyczne, muzyczno-rytmiczne, diagnoza logopedyczna, warsztaty w Fabryce Sztuk

oferta zajęć dodatkowo opłaconych: warsztaty naukowe „SmartLab”, szachy, tańce, karate, CKiS – Nowe Horyzonty

Niepubliczne Przedszkole „Edumelodica”

✉ ul. Żwirki 38
☎ 512-413-862, 730-278-943
@melodica@onet.pl
edumelodica@onet.pl
www.melodica.com.pl

dyrektor: Katarzyna Gdaniec

godziny otwarcia: 6.00-17.00

liczba miejsc: 56

liczba grup: 3

odpłatność: 320 zł (3 pierwsze miesiące opłata pomniejszona o 30 proc. dla nowych dzieci)

wyżywienie – 10 zł dziennie

oferta zajęć w przedszkolu (w opłacie): rytmika (2 razy w tyg.), język angielski, hiszpański, religia, zajęcia taneczne, integracja sensoryczna, występy muzyków, nauka gry na pianinie dla wybranych dzieci, od wakacji 2019 zajęcia kulinarne, zajęcia edukacyjne w Miejskiej Bibliotece Publicznej, Fabryce Sztuk, Centrum Kultury i Sztuki

oferta zajęć dodatkowo opłaconych: piłka nożna, integracja sensoryczna, terapia ręki

Niepubliczne Przedszkole „Tropicele”

✉ ul. Bądkowskiego 13/3
☎ 579-648-813
@kontakt@tropicele.tczew.pl
www.tropicele.tczew.pl

dyrektor: Dorota Machaj

godziny otwarcia: 6.00-18.00

liczba miejsc: 22

liczba grup: 2

odpłatność: 350 zł

wyżywienie – 10 zł dziennie

oferta zajęć w przedszkolu (w opłacie): język angielski, rytmika, karate, logopedia, plastyka, kuchcikowo, eksperymenty, pierwsza pomoc przedmedyczna, lego, zajęcia edukacyjne w Miejskiej Bibliotece Publicznej i Fabryce Sztuk, teatryki, tort urodzinowy i drobny upominek dla solenizanta

Niepubliczne Przedszkole „Bajkowe”

✉ ul. Szewczyka Dratewki 3
☎ 696-004-108
@tczew.bajkowe@gmail.com
www.przedszkole-bajkowe.pl

INFORMACJE DOTYCZĄ ROKU SZKOLNEGO 2018/2019.

DOM PRZEDSIĘBIORCY W TCZEWIE

ul. Obrońców Westerplatte 3 w Tczewie

tel. 58 777 53 41/42/43, fax. 58 777 53 43

e-mail: info@dp.tczew.pl, www.dp.tczew.pl, www.facebook.com/dptczew, www.twitter.com/DPTczew

Program współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Gminę Miejską Tczew

MÓJ BIZNESPLAN 2019 – WARSZTATY DLA MŁODZIEŻY

Ruszył nabór w konkursie „Mój Biznesplan”, a 12 marca br. odbyły się pierwsze z czterech zaplanowanych w ramach konkursu warsztatów dla młodzieży.

W spotkaniu wzięli udział uczniowie szkół średnich z terenu miasta Tczewa. Temat spotkania „Ja w biznesie” związany był z planowaniem własnego biznesu od podstaw, a więc od samego pomysłu po jego wykonanie. Młodzież wcielała się w rolę doradcy, szukała inspiracji do działania i ćwiczyła modele współpracy, które można wykorzystać do dalszego działania.

Zajęcia poprowadził Maciej Cichocki trener, inspirator, storyteller, konsultant, wię-

ZAPRASZAMY MŁODZIEŻ DO UDZIAŁU W KONKURSIE PREZYDENTA MIASTA

BUSINESS PLAN

W trakcie konkursu skorzystaj także z warsztatów, w dniach:

12, 26 marca	15.30 - 18.30
9 kwietnia	15.30 - 18.30
7 maja	15.30 - 18.30

I konsultacji, w dniach:

11 i 25 kwietnia	od 15:00 do 18:00
------------------	-------------------

Dom Przedsiębiorcy, sala konferencyjna

więcej na: www.dp.tczew.pl
[facebook.com/dptczew/](https://www.facebook.com/dptczew/)

ZGŁOSZENIA do 10 maja 2019

cej informacji o naszym prowadzącym znajdziesz na www.maciekcichocki.pl.

Terminy kolejnych warsztatów:

- 26 marca godz. 15.30
Biznes czyli współpraca,

- 9 kwietnia godz. 15.30
Storytelling w biznesie,

- 7 maja godz. 15.30
Prezentacje biznesowe.

Dodatkowo 11 kwietnia i 25 kwietnia odbędą się specjalne

indywidualne konsultacje dla uczestników konkursu.

Celem Konkursu jest kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży, przedstawienie zalet prowadzenia własnego biznesu jako sposobu osiągnięcia sukcesu zawodowego, ukazanie korzyści płynących z wprowadzenia innowacji do planowanych własnych przedsięwzięć oraz oddziaływanie na kreatywne i innowacyjne podejście do biznesu.

Serdecznie zapraszamy młodzież!

<http://dp.tczew.pl/>

<https://www.facebook.com/dptczew/>

POŻYCZKA NA NIERUCHOMOŚĆ DLA BIZNESU

Jeśli szukasz pożyczki na nieruchomości pod biznes, to koniecznie zapoznaj się z ofertą **Towarzystwa Rozwoju Powiśla**:

- Maksymalna wartość jednostkowej pożyczki lub suma jednostkowych pożyczek (maksymalnie dwie) udzielonych jednemu odbiorcy wsparcia nie może być wyższa niż **1 500 000 zł.**

- W przypadku jednostkowych pożyczek przeznaczonych na rozwój działalności związanej z usługami czasu wolnego, w tym w działalność turystyczną, kulturalną, gastronomiczną i rehabilitacyjno-leczniczą ustala się minimalną wartość jednostkowej pożyczki w wysokości 750 000 zł. Maksymalny okres spłaty pożyczki: 10 lat, oprocentowanie: od 2,47 proc., prowizja: do 3 proc.

Pożyczki muszą być przeznaczone i wydatkowane na cele inwestycyjne związane z zakupem nieruchomości zlo-

kalizowanych na terenie województwa pomorskiego lub przystosowaniem danej nieruchomości dla potrzeb rozwoju własnej działalności gospodarczej. Minimum 70 proc. liczby Jednostkowych Pożyczek powinno być przeznaczonych na finansowanie wydatków dotyczących nieruchomości zlokalizowanych poza obszarem miasta Gdańska, miasta Gdyni oraz miasta Sopotu.

Jednostkowe Pożyczki mogą być przeznaczone na finansowanie:

- zakupu nieruchomości (gruntów, budynków trwałe związanych z gruntem lub części takich budynków, jeżeli na mocy przepisów szczególnych stanowią odrębny od gruntu przedmiot własności);
- robót budowlanych w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 1332, z późn. zm.) tj. budowy, przebudowy, montażu, remontu lub rozbiórki3 obiektu budowlanego, wykonywanych na

terenie nieruchomości, o których mowa w pkt. 1;

- prac konserwatorskich, prac restauratorskich wykonywanych na terenie nieruchomości, o których mowa w pkt. 1, zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 2187, z późn. zm.);

- wydatków związanych z procesem inwestycyjnym dotyczącym nieruchomości (np. koszt opracowania dokumentacji projektowo-kosztorysowej, opłaty z tytułu pozwoleń, zgód lub opinii, koszt nadzoru).

<http://www.trpd.pl/oferta/nieruchomosc-dla-biznesu/>

Kontakt:

Towarzystwo Rozwoju Powiśla, pon.-pt. od 8.00 do 16.00

✉ al. Wojska Polskiego 499
82-200 Malbork

☎ 55 261 73 27

@ biuro@trpd.pl

Pracownia Edukacji Ekologicznej

Urząd Miejski w Tczewie – Wydział Spraw Komunalnych

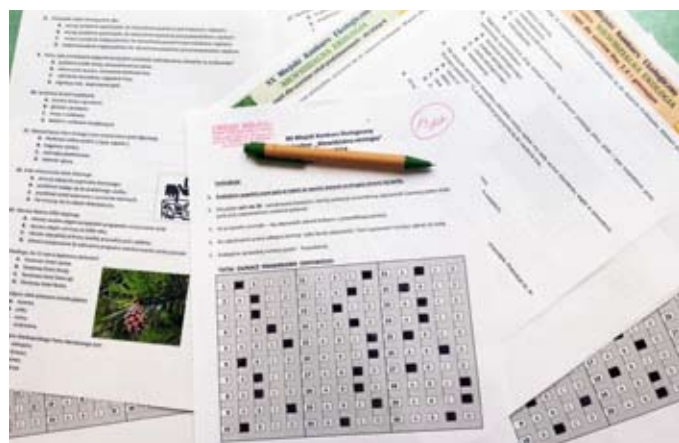
83–110 Tczew, ul. 30 Stycznia 1, tel./fax (058) 77 59 447, www.pee.tczew.pl, e-mail: pee@um.tczew.pl

Po raz dwudziesty w Tczewie uczniowie sprawdzali swoją wiedzę ekologiczną

XX MIEJSKI KONKURS EKOLOGICZNY – „NIEWIDZIALNA EKOLOGIA”

W XX Miejskim Konkursie Ekologicznym pod hasłem „Niewidzialna ekologia” zorganizowanym przez Pracownię Edukacji Ekologicznej Urzędu Miejskiego oraz Zespół Szkół Katolickich w Tczewie wzięli udział uczniowie - laureaci szkolnych konkursów ekologicznych, które odbyły się w szkołach.

Miejskie eliminacje objęły uczniów klas 5, 6, 7, 8 oraz 3 gimnazjum i były one ostatnim etapem, który miał na celu wyłonienie uczniów o największej wiedzy z dziedziny ekologii i ochrony środowiska naturalnego. Laureaci szkolnych konkursów ekologicz-

nych rozwiązywali testy. Zadania konkursowe zawierały także **problematykę recyklingu** oraz wpływ działań człowieka na stan środowiska naturalnego. Hasło konkursu nawiązywało do aktualnie ważnej problematyki zanieczyszczeń powietrza, wody i gleby.

Uczniowie biorący udział w konkursie wykazali się nie tylko wiedzą i umiejętnościami z zakresu ekologii, zdobytymi na zajęciach lekcyjnych, pozalekcyjnych, zajęciach organizowanych przez Pracownię Edukacji Ekologicznej, ale także ogólnym czytaniem dotyczącym tematyki eliminacji.

Jak co roku, wielu uczniów w różnych szkołach wystartowało w eliminacjach do naszego konkursu. Do etapu miejskiego zakwalifikowało się 48 uczestników: 26 z grupy starszej (od klasy 7 w górę) i 22 uczniów klas 5 i 6.

Komisja konkursowa stwierdziła, że **największą wiedzą spośród uczniów młodszych (klasy 5 i 6) wykazali się:**

I MIEJSCE	Nikola Migdał z klasy 6D – SP 12	nauczyciel: pani Katarzyna Nowak
	Jakub Mazella z klasy 6C – SP 11	nauczyciel: pani Barbara Pawłuszewicz
II MIEJSCE	Jan Gogulski z klasy 5C – SP 11	nauczyciel: pani Grażyna Tyda
III MIEJSCE	Jakub Tocewicz z klasy 6A – SSP 2	nauczyciel: pani Alicja Kaczan

Biorąc pod uwagę punktację wszystkich uczestników dodatkowo **wyróżniono** prace następujących uczniów:

- **Julia Wąsik** z klasy 6C – SP 5
- **Anna Pioch** z klasy 6A – SP 10
- **Zofia Walkowiak** z klasy 6E – SP 12.

W grupie uczniów starszych (klasy 7, 8 oraz 3 gimnazjalne) przyznano następujące miejsca:

I MIEJSCE	Maciej Knurowski z klasy 3E gimnazjum – SP 4	nauczyciel: pani Ewa Szwaczka
II MIEJSCE	Agata Pustkowska z klasy 3D gimnazjum – SP 4	nauczyciel: pani Hanna Rynkiewicz
III MIEJSCE	Zofia Pawłuszewicz z klasy 8 C – ZSK	nauczyciel: pani Katarzyna Świątkowska
	Michał Balda z klasy 8 C – SSP 2	nauczyciel: pani Alicja Kaczan
	Stanisław Świderski z klasy 8C – SP 4	nauczyciel: pani Hanna Rynkiewicz
	Maja Chrobak z klasy 8 C – ZSK	nauczyciel: pani Katarzyna Świątkowska

Konkurs jest doskonałą formą popularyzacji wiedzy ekologicznej wśród uczniów oraz przyczynia się do rozwoju zainteresowań młodego człowieka. Tematyka konkursu jest szczególnie ważna dla młodego pokolenia, które będzie w przyszłości decydowało o losach naszego środowiska.

Dodatkową zachętą do dalszego zgłębiania wiedzy ekologicznej przez laureatów konkursów corocznie są atrakcyjne nagrody, które uczniowie otrzymują w czerwcu na podsumowaniu wszystkich konkursów i programów odpadowych prowadzonych przez Pracownię Edukacji Ekologicznej w bieżącym roku szkolnym. Miejski Konkurs Ekologiczny od lat jest jednym z najważniejszych wydarzeń edukacyjnych od początku istnienia PEE, a jego celem jest popularyzacja wiedzy ekologicznej i promocja zachowań przynoszących korzyści środowisku - w tym oczywiście selektywnej zbiórki i odzyskiwania surowców.

Urząd Miejski w Tczewie serdecznie gratuluje wiedzy wszystkim uczestnikom oraz ich opiekunom.

Zakończono kolejną edycję akcji „Przygoda z przyrodą” - ZIMA 2019

EKO – PRZYSZŁOŚĆ W TCZEWIE, MAGICZNEJ KRAINIE, ZWIERZAKI, POTWORY I INNE CUDO-STWORY ORAZ EKOLOGIA DŹWIĘKU

Pracownia Edukacji Ekologicznej przygotowała i przeprowadziła kolejną edycję akcji „Przygoda z Przyrodą”, w której wzięli udział uczestnicy zimowisk z 9 szkół podstawowych oraz Świetlicy Środowiskowej „Oaza”. Dla uczestników zimowisk Pracownia Edukacji Ekologicznej przygotowała i przeprowadziła następujące działania:

Ekologia dźwięku – warsztaty w szkołach

Wspólne kreowanie dźwięków na żywo, muzykowanie na prostych instrumentach. Celem skierowało uwagę uczestników na sprawy związane z otaczającymi nas na co dzień dźwiękami – czyli na „pejzaż dźwiękowy”: odgłosy natury, hałas cywilizacyjny, umykająca cisza etc. Poruszona została kwestia zanieczyszczenia hałasem oraz zapobieganiu temu niekorzystnemu dla naszego zdrowia zjawisku.

Zwierzaki, potwory i inne cudo-stwory – zajęcia edukacyjne

W ludzkich umysłach i historiach istnieją mityczne stworzenia, groźne i przyjazne, dziwne i piękne. Jednak rzeczywistość jest jeszcze bardziej zaskakująca. Zoologia kryje zagadki i cuda o jakich ludziom się nie śniło. Zajęcia odkryły rąbek tajemnicy małego świata przedziwnych zwierząt. Wspólna zabawa wyłoniła najlepszych „zoologów” wśród słuchaczy, a spotkanie z „małym potworem” - tych najodważniejszych.

EKO – przyszłość w Tczewie, magicznej krainie konkurs plastyczny

Celem konkursu było budowanie postaw ekologicznych. Zadaniem uczestników było pokazanie w pracy plastycznej swojej wizji **Eko-miasta przyszłości – bez zanieczyszczeń, spalin, smogu. Miasta, w którym są odnawialne źródła energii, a mieszkańcy cieszą się czystym powietrzem i bujną roślinnością.** Zastosowano różnorodne techniki wykonywania prac – klejenie na papierze z resztek włóczki, tkanin, ozdób po prezentach i innych **materiałów recyklingowych.** Konkurs został przeprowadzony odrębnie w każdej placówce organizującej zimowisko i rozstrzygnięty na miejscu. Nagrody w postaci puzzli, gier planszowych, maskotek i artykułów szkolnych zostały zakupione

przez Urząd Miejski w Tczewie i przekazane do szkół. **Nagrodzono 121 dzieci.**

Wyjazdy na zajęcia edukacyjne lub terenowe

Dzieci wyjeżdżały do Stadniny Huculek w Szczerbincinie – (SP 1 – 24 uczestników, SSP 2 – 86 uczestników, SP 5 – 61 uczestników); do stadniny w Turzu (SP 12 – 158 uczestników); do Pruszcza Gdańskiego (SP 4 – 45 uczestników); do Gdańska (SP 7 – 45 uczestników, SP 8 – 38 uczestników, SP 11 – 115 uczestników); do Centrum Experyment w Gdyni (SP 10 – 102 uczestników); do Centrum Hevelianum w Gdańsku (Świetlica Środowiskowa OAZA – 50 uczestników).

Z powyższych propozycji PEE skorzystały dzieci z następujących placówek: SP 1, SSP 2, SP 4, SP 5, SP 7, SP 8, SP 10, SP 11 i SP 12, Świetlica Środowiskowa „Oaza”.

W warsztatach aktywnej edukacji ekologicznej w szkołach zorganizowanej przez PEE „Ekologia dźwięku” wzięło udział w sumie **687** uczestników.

W zajęciach edukacyjnych PEE „Zwierzaki, potwory i inne cudo-stwory” również **687** dzieci (bo zajęcia odbywały się „równolegle” w tych samych terminach. Zajęcia zostały przeprowadzone w poszczególnych placówkach wg wcześniej ustalonego harmonogramu.

W konkursie plastycznym „EKO – przyszłość w Tczewie, magicznej krainie” – **702** uczestników.

Na wyjazdowe zajęcia terenowe wyjechały dzieci ze wszystkich szkół i świetlicy środowiskowej – razem sfinansowano lub dofinansowano wyjazdy dla **724** uczestników.

Czas trwania w/w działań: **11-22 lutego 2019 r.**

ABP

POWÓDŹ Z 1947 ROKU A MOST DROGOWY

W burzliwej historii Mostów Tczewskich ważnym i tragicznym w skutkach zdarzeniem była powódź z 1947 roku.

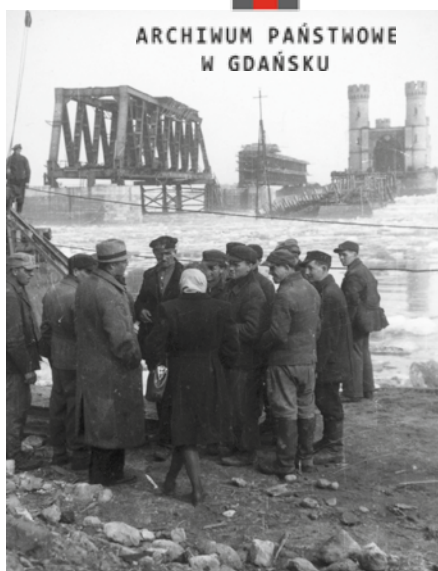
W wyniku działań wojennych **most kolejowy** przez Wisłę został niemal całkowicie zniszczony, toteż jego odbudowa trwała dwa lata i trzy miesiące.

Most drogowy w porównaniu z innymi był w miarę dobrym stanie. Jego odbudowę rozpoczęto z pierwszym dniem marca 1946 roku i zakończono 8 marca roku następnego. Niestety dobry stan trwał tylko szesnaście dni. Przyczyną była wielka powódź z 47 roku. Zresztą alarm przeciwpowodziowy pojawił się już wcześniej, czyli w grudniu. To wtedy kra lodowa zagrażała odbudowywanemu mostowi. Wówczas nic się nie stało.

Sytuacja powtórzyła się **24 marca 1947 roku** i nabrała innego obrotu zdarzeń aniżeli kilka miesięcy wcześniej. Mimo wcześniejszego usuwania zatoru lodowego poprzez działania minowe czy pracę lodołamacza most kołowy został zerwany, a jego świeżo odbudowana część zniszczona. W nienaruszonym stanie pozostały jedynie nowe podpory i przęsła nad terenem zalewowym. Co zrobiono w tej sytuacji? Aby był możliwy ruch kołowy, niezniszczoną część (położoną nad wodą) mostu drogowego połączono prowizorycznie z mostem kolejowym. Po prostu pomiędzy filarami obu mostów na ukos zbudowano pomost ze zniszczonych przez powódź fragmentów przęsła mostu drogowego. Ponadto na moście kolejowym ułożono drewnianą jezdnię. Do 1957 roku wykorzystywano tę prowizoryczną konstrukcję.

M.K./FABRYKA SZTUK

Wszystkie fotografie z zasobu Archiwum Państwowego w Gdańsku, Zbiór fotografów „RYSIA” – Mariana Dobrzykowskiego z Gdańska – fotografie mostów na Wiśle, Tczew, 1947 r.

Partner projektu:
Archiwum Państwowe w Gdańsku

Na podstawie:

Golicki Józef, *Tczewski most przez Wisłę – 160 lat historii*, Tczew: Gazeta Reklamowa, Agencja Impresaryjna „POP&ART”, 2017.

Brządkowski Łukasz, Zieliński Przemysław/Dawny Tczew, wystawa *160 lat Mostu Tczewskiego*, Tczew: Starostwo Powiatowe w Tczewie, Fabryka Sztuk, Ruch Inicjatyw Obywatelskich Tczewa, 2017.

Kłodziński Marcin, *Powódź 1947 roku w powiecie tczewskim – zarys problematyki*, w: „Teki Kociewskie”, z. 5, Tczew: Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie. Oddział kociwski w Tczewie, 2011, s. 121-127.

SYGN. 10_1579_0_0_93_0043

SYGN. 10_1579_0_0_93_0041

SYGN. 10_1579_0_0_93_0029

SYGN. 10_1579_0_0_93_0001

Jarmark WIELKANOCNY

6-7.04.2019
godz. 10:00-18.00
Tczew, Stare Miasto

www.fabrykasztuk.tczew.pl

KURIER
TCZEWSKI

PREZYDENT MIASTA TCZEWA ZAPRASZA

konkurs na najwyższą palmę wielkanocną

wielka pisanka

13 KWIETNIA GODZ. **12:00**

WIELKANOCNE spotkanie tczewian

Suchostrzygi
skwer przy ul Żwirki
(przy fontannie)

warsztaty plastyczne

poczęstunek

kociewsko-kaszubska orkiestra dęta **TORPEDA**

ORGANIZATOR: URZĄD MIEJSKI W TCZEWIE

WSPÓŁPRACA: FABRYKA SZTUK